

TAPOLCZAI LAPOK

EZELETT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-útca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Borkezelés.*)

A Balatonvidék népének legfőbb jövődalmi forrása a bor. Igen nagy nemzetgazdasági érdek tehát az, hogy a termést jól kezeljük, boraink minőségét és megbízhatóságát fokozzuk.

Sajnos, el kell mondanunk, hogy nemcsak a népnél, hanem a nagyobb gazdaságoknál, sőt sok kereskedőnél még mindig úgy kezelik a bort, mint háromszáz évvel ezelőtt.

Nem mondjuk, hogy ez a kezelés olyan rossz, mikép boraink jó nevét aláásná. Tagadhatatlan azonban, hogy ez a kezelés nem áll azon a színvonalon, amelyet a modern kor megkíván, s amely ideális pinceviszonyoknak felelne meg.

Itt járt német bortudósok valóságosan elszörnyűödtek azon a barbárságon, amelyet igen sok pincében tapasztalhatunk.

Tessék csak lemenni a mi pincéinkbe. A legtöbbjében arasztos pókhálók lógnak le a falakról.

Besimitott falu pincékről szó sincs. A durván vakolt, vagy be sem vakolt fal repedései a penészgombáknak pompás tenyésztő helyei, a pornak igen alkalmas fészkei.

A pince rendszeres söprése, a falak leisztogatása, a csanterfáknak erős kefével való idoközönkénti alapos le-

*) Keszthelyi Hírlap iaptársunktól vettük át e cikket, amely sajnos a mi viszonyainkra is raillik.

tisztogatása a legtöbb helyen ismeretlen fogalom.

Nemcsoda tehát, ha a pince levegője tele van mindenféle csirával, a melyek a borba jutnak. Ezt sokszor megrontják, de a jóságát mindenesetre, ha csak néhány fokkal is, alább szallitják.

Szerencse, hogy még így is igen jó boraink vannak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne törekedjünk a még tökéletesebb, a legtökéletesebb után.

A paraszt ember a boros pincéjébe teszi a zöldséget, a savanyított káposztát, az ecetes uborkát, a kelkáposztát, a répát. Nem gondol arra, hogy mindez többé kevesbbé rothad, a levegőt beszenyezi s a bor minőségére károsan hat.

A hordók kénezesi módja is valóságosan a borkezelés őskorában hagy bennünket.

Minálunk úgy kénezik a hordókat, hogy egész kedélyesen meggyujtanak egy kénseletet s azt amugy szabadon beleteszik a hordóba, amelynek fenekére a kén vigan lecsöpög. Itt egész kis hegyet alkot idővel.

Erre rá eresztik a mustot, amely a kén feloldja s a bornak záptojás szagot ad. A jámbor szőlősgazda azután egyre a fejét csóválja, hogy hiszen az idén nem is kellett kénporozni, mi a manótól lehet a bornak kénes szaga?

Tessék csak megnézni a szétbontott hordókat.

Azt látjuk, hogy a lecsöpögött égő kén, idővel vékonyra égeti az alsó dongákat. Ezek elszenesednek. Mikor azután a hordó oldala nagyobbat zökkenik, az eltörik.

A jámbor gazda azután még a fölött tanakodik, hogy mi a manóért tört el a donga, mikor nem is olyan régi a hordó?

A legtöbb gazda egyforma hosszú dróttal kénezi a kis hordót is, meg a nagyot is. Mikor azután a nagy hordónak nagyobb darab kénseletet ad, ennek lángja az akona körül a hordó belsejét is elégeti. Így a hordó alul is, felül elszenesedik.

A kénező vastag drót mellé beverik az akonát, a melybe a drót hosszan mélyedést vág be. Így a hordó és az akona között egy lyuk támad, amely nem akkorra ugyan mint az öklöm, de éppen elég ahhoz, hogy a levegő vigan bejárjon rajta s a virágosodást előmozdítsa.

Az ilyesmi persze erre mifelénk nagyon bagatellolog.

A modern borkezelés a kénezésre igen egyszerű és filléres eszközt ajánl. A kén tartó sodrony egy akona közepén halad végig, hogy az akona légmentesen zárjon. A kénselet alatt pedig egy kosárka van, amely a lecsöpögő kén felfogja.

Most már mi sem jellemzi jobban a mi borkezelésünk hátramaradottságát, mint az, hogy a híres bortermővidék központjában, a kereskedések-

T A R C A.

A mi koponyánk.

Azért kisebb-e azzal az „egyharmaddal“ a mi asszonyi agyvelőnk, mert a férfiak a teremtésük óta nem engedték azt használnunk, nehogy mi járjunk túl az ő eszükön, vagy ezt is csak ránk fogják, mert hiszen ők méreccsügéltek és mondhattak annyi unciát, amennyit a saját érdekükben jónak láttak konstatálni — ámbar nem hiszem, hogy Lenhossék bácsi akkora ellenségünk lett volna, neki nem volt rá oka, ismertem az élete párját — vagy csakugyan a természet tartotta vissza azt a hiányzó harmadot, bölcsességből, olyan hivatásra szánva bennünket, amelynek nem vetnénk alá magunkat ha, — mint mi telénk mondják, — ki volna mind a négy fertályunk?

A koponyánk belsejét még nem láttam, de ha a külsejét nézem és az után itelek, akkor jaj nekünk!

Ha akkora a különbség a fejeink belseje, mint a külseje között: akkor megijedünk és féltjük az egész jövő generációk niveljét, mióta tudjuk, hogy azok lelekkbeli tehetségeiket az anyától is öröklik. Mert miben különbözünk így lenézett, lesajnált, vad növéreinktől, akik semmivel sem raknak több tücsköt-bogarat a fejükre, mint mi. Igaz, hogy ők nem is követelnek szavazati jogot, mint mi.

Nehogy azonban valaki rám olvassa, hogy én vizet prédikálok és — cifra kalapban járok!

Szó sincs róla. Én a magam kalapjait is mindig úgy szegyenlem, mint a többi asszonyságot, de egyszerű kalapot Budapesten nem kapok. Ha pedig férfias kalapot teszek föl, mint az északiak, finn, dán, norvég asszonyok, akkor mindenki megfordul utánam és nevet; ez pedig nekem annyira kényelmetlen, hogy inkább viselem a budapesti divatot, amelynek a fejemhez semmi köze. Nem véd nyáron a nap és télen a fagy ellen.

Divat! Viseljük, mert divat. Mert párisi.

Ha a budapesti hölgyek tudnák, hogy Párisban az igazi előkelő nő gyalogjáráshoz sohasem tesz föl „fantasie“-kalapot, tollas, madaras, virágos isten-csudákat, hanem jár egyszerű, fejéhez simuló kis kerek, vagy keskenykarimájú kalapban, amit a divat évtizedeken át alig befolyásol és amit Budapestre sohasem hoz a marchande-de-modes, mert az nem „mutat“; ha ezt tudnák, hiszem, hogy ők is így tennének. A párisi művelt nő csak délután és csak kocsiában hord structollas kalapot. Utcán, gyalog soha.

Mihozzánk, a Balkánra, hozzák a félvilági hölgyek kalapjait, mint a színházaink a nekik való szindarabokat.

A választójogunkkal várjunk addig, míg mi is a kalapunk mellé tűzhetjük a kortes tollat és azt nem takarja el ott a structoll.

„A ruha teszi az embert.“ Nézzük hát meg először a külsőnket: az öltözködésünket.

Szégyenletesen oktalán az európai nő ruhája — épen a kevély európaié! — a kínai,

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váládékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évenként 4.— korona.

ben nem kap az ember ilyen kénező akonákat.

Pedig nemcsak a borkezelés, hanem a hordó-fenntartás érdekében is rég el kellett volna terjeszteni ezt az eszközt.

Az is nagyon kedves borkezelési szokás nálunk, hogy ha nincs elég vastag akona vagy csapszeg, akkor a gazda egy darab rongyot vagy gyéként csavar a dugóra s így teszi a hordó lyukjába. A rongy magához veszi a bort, a külső része ezért penészesedik, s belül is rothad.

Ha egy-egy dugó vagyona kerülne, értené az ember az ilyen eljárást, de mikor az ára csak 4 fillér, igazán nem magyarázhatjuk meg, hogy gazdáink miért nem tartanak a pincében 20—30 darab fölösleges dugót, amelyek közül alkalomadtán kiválogathatnák azt, a melyik éppen jól zárja a hordó nyílását.

Az is elterjedt szokás, hogy a bort mosatlan hébérrel veszik ki, mert azzal érvelnek, hogy hiszen csak a napokban volt bor a hébérben. Nem gondolják meg, hogy a bennmaradt borcseppek megecetesednek, s az ecetcsirákat visszük be a mosatlan hébérrel.

Általában a vizet nem használják olyan bőven a pincészek tisztántartásánál, mint kellene.

A borvevőt piszkos kézben tartott hébérből eresztett borral kínálják. Itt hírért sem hallották az olyan üveglopónak, amelynek alsó nyílásán egy kis önműködő dugó van, amely fölöslegessé teszi azt, hogy a gazda degusztáló piszkos ujjal fogja be a hébert.

Az akonára tett olyan szerkezetnek, mely a virágosodást megakadályozza, itt se hire, se hamva.

A mustot rozsdás szűrőn eresztik át stb. És meg száz stb.

A gazdasági egyesületek jól tennék, ha a modern pinceeszközök bemutatásával kapcsolatosan a bor ideális kezeléséről gyakran tartanának előadásokat.

a japán, a török mellett! A célszerűnek megépen az ellentété. A szépnék a torzkepe. Vastagítja a vastagot, soványítja a soványt. A japáni, khinai khiton, a régi görögökéhez hasonlóan, kiegyenlítő hosszú vonalával a kövér test formátlanságát, kitölti a csontos test hiányait.

Legfőbb érdemét pedig alig merem szóvá tenni, mert ez egy egész kötetet involnál: nincs alávetve divatnak! Mégis mindenik asszonyon más. Egyéni. Eredeti!

Viselhetünk mi oly becses, valódi nehéz selyem és művészileg himzett ruhákat, mint ők, akik azokat anyáik, nagyanyáik, dédunokáiktól kincsek gyanánt öröklék.

Mi? Szánalmas életünknek egyharmadát a szabóinkkal való küzködésben töltjük el, hogy félig-meddig sikerült vagy nem sikerült rongyainkat tőlük, szörnyű pénzért kicsikarjuk. Először a szabóinktól a ruháinkat, azután férjjenktől az árát! És sokszor milyen áron!

És ez a lelki testi gyötrelém minden évadban ismétlődik! Elégtelen fizikumunk összes energiáját utálatos „divatos” rongyaink beszerzésére vesztegetjük. Fialat férfiak emiatt a csapás miatt nem mernek idejekorán megházasodni. Kísértjük meg elképzelni, mi európai nők, mennyi megtakarított időt és pénzt jelent a keletiek változatlan formájú ruhája?

A miniszter egyes községekben se-gítsen pincéket modernül berendezni, amelyek a nép, sőt az intelligens gazdák előtt is, eleven példái lennének a modern borkezelésnek.

A mostani állapotokat nem is csodáljuk, hisz huszezer gazda közül egy sem látott pl. kénező akonát.

Jóhirű borainknak még nagyobb híre és magasabb ára lenne, ha a közeli nyugat látná, hogy a borkezelés terén sok gazda nincs valahol Észak Afrikában.

Sági János.

Az önzetlen munka jutalma.

A mai önző világban, nincs neme-sebb, nincs szebb cselekedet, mint embertársaink érdekében önzetlenül munkálkodni.

Ha az önzetlen egyén még más erkölcsi erényekkel is föl van ruházva, amihez hozzájárul a tehetség is, az szép sikereket is tud fölmutatni.

Igen kevesen vannak olyanok, akik minden háttér nélkül tesznek valamit azért, hogy emberbarátaikon segítsenek, hogy azok javára munkálkodjanak.

A közélet terén, bármily szerepet betölteni halatlan munka volt mindig és az is marad. Miért? Azért mert sok oldalú bírálat alá jön a közélet terén működő egyén munkája. Nos és valjuk be, bizony gyakran van alkalmunk tapasztalni, hogy a bírálat sokszor nélkülözi az igazságos és józan megfontolást.

De bármily halatlan is a közélet terén munkálkodni, az önzetlen munka jutalma, mely elismerést ugyan nem vár, el nem marad.

Járásunk közigazdasági ügyeinek lelkes, fáradhatatlan és önzetlen munkása Forster Elek, a Tapolczavidéki Gazdakör elnöke, kinek e terén kifejtett tevékenységét nemcsak e járás gazdái tudják és érzik, hanem ismer-

És mily valódi, értékes szövegetek viselhet-nek, nem máról-hónapig tartó, örökös utánzatokat, szegyenletes olcsó cafatot, ami okvetlenül visszahat a lelkületünkre, a jellemünkre is.

A jelszó: csak sokat mutasson. Olcsó pénzért sokat mutasson. Piha! milyen lealázó család, örökös család!

Nevelésesek és rabszolgák vagyunk divatrongyaink révén.

„Nagysád kissé „erős” csipőben”, — mondja markába nevetve a szabónk, mert azt a kifejezést, hogy „kövér” vagy „vas-tag”, ami az igazság, azt nem bírjuk meg. És azt kívánjuk, hogy komolyan vegyenek bennünket?

Vagy törekszünk komoly emberi jogokért és akkor nem maradhatunk irrezonabilis bá-buk; vagy szétkócoljuk a hajunkat, mint a vadak, madarakat, bogarakat tűzünk bele és keressük a férfiak kedvét, akik eddig ilyeneknek neveltek bennünket. Így is vették hasznunkat.

Jászai Mari.

retes az e megye, sőt az ország gazda-közönsége előtt is.

Elismerte azt Ő felsége a király is, minek tanúsága az, hogy neki és törvényes örökösének, a közigazdasági téren kifejtett tevékenységeért, a leg-szebb és legmagasabb polgár kitüntetését, a magyar nemességet adományozta a *gyulakeszi-i* előnévvel. — A kitüntetés valóban nemes lelket jutalmazott. Akik ismerik az ő önzetlen munkáságának kitaró szorgalmát, akik tudják az ő szakavatottsággal párosult jóindulatát a gazdatársadalom iránt, lehetetlen, hogy ne osztozzanak azon örömben, mely őt legfelsőbb kitüntetése alkalmából érte.

Öröme azonban a felség elismerése nemcsak neki és családjának, hanem részt kér ebből a társadalom is, a társadalomnak ama osztálya, amelynek ő gondos ápolója, jóakaratu vezetője. Első sorban a Tapolczavidéki Gazdakör, melynek létrejötté, és kifejtett tevékenységének eredménye az ő nevéhez fog fűződni.

A Tapolczavidéki Gazdakör öszinte örömeinek ünnepélyes megnyilatkozására és tolmacsolására a múlt vasárnap delután 2 órakor Tapolczán a község háza tanácstermében rendkívüli diszközgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya volt Forster Elek gazdáköri elnök üdvözlése magyar nemességgel történt legfelsőbb kitüntetése alkalmából.

A gyűlésre, dacára a kellemetlen időjárásnak, megjelentek a gazdakör tagjai a távolabbi községekből is. Földbirtokosok, kisgazdák egyaránt, hogy tanubizonyosságot tegyenek arról, hogy osztoznak azon örömben, mely Forster Elek elnököt érte.

Küldöttség ment érte Gyulakeszibe, ki őt Tapolczára meghívta.

A közgyűlést Szezemsky Gyula gazdaköri alelnök nyitotta meg, jelezvén az összejövetel célját és kéri a közgyűlést, jelöljön ki egy bizottságot, aki az ünnepeltet a gyűlésre meghívja. Baró Puthéáni Geza, Glazer Sandor, Szentmiklóssy Gyula, Eöry László dr. tagokat választja a küldöttség tagjaiul, akik míg hivatásukban eljárak, elnök a gyűlést felfüggeszti.

Midőn a küldöttség élén megjelen a teremben, amely telve volt tapolczai és a vidéki községek földbirtokosaival és kisgazdáival, Forster Eleket lelkes éljenzéssel fogadják, majd Szezemsky Gyula ismételten megnyitja a gyűlést, szép szavakban üdvözli Forster Elekot legfelsőbb kitüntetése alkalmából. Körvonalozza azon érdemeket, melyeket Forster különösen a közigazdaság terén kifejtett. A gazdakör létesítése, annak okos szakavatott vezetése, a gazdák iránt tanusított jóindulata mindazon nemes erények, amelyek őt a felség elismerésére is magára vonták, kitüntette őt és törvényes utódait a magyar nemességgel. Ez örömben kíván, ugymond, a Tapolczavidéki Gazdakör és annak minden tagja osztozni, midőn a diszközgyűlés keretében őt üdvözli. Isten áldását kívánja reá, kéri, hogy a járás gazdatársadalmát tartsa meg továbbra is jóindulatába, és habár a közpálya nincs tövis nélkül, annak

acára adjon arra kitartást és kedvet zon bizalom, tisztelet és szeretet, mely őt mindig kíséri a gazdák részéről. Szezemszky szavait lelkes éljenzés követi.

Miután Forster Elek a szerénység hangján mond köszönetet a nem várt és — ugymond — meg nem érdemelt ovációért, melyben őt kitüntetés alkalmával részesítik.

Jelzi, hogy munkájában amelyben felekezeti és foglalkozás megkülönböztetése nélkül mindig csak az igaz feleberati szeretet, gazdatársai és emberbarati tisztelet, jóakarát és jóindulat vezette, ez fogja vezetni a jövőben is, amelyhez még nagyobb kedvet ad a bizalom és tisztelet, amely ez alkalmával megnyilvánult. Kéri a jelenvoltakat tartsák meg továbbra is eddigi tiszteletükben.

Nem kitüntetés, nem elismerés vezette eddigi munkásságában, de hódoló köszönettel veszi a felség elismerését, amely csak ösztönözni fogja a jövő munkásságra.

Ismételten megköszöni a megnyilatkozott tiszteletet, ajánlja magát továbbra is a tisztelői jóakarataiba és kéri a jelenvoltakat, hogy munkájában támogassák. Élteni a jelenvoltakat.

Ezután a kispapok nevében Nagy Péter tapolczai gazda talpra esett beszéddel üdvözli Forster Elek elnököt, mint a vidék földmivelő kispapjainak jóakaróját, tanácsadóját és pártfogóját, őszinte örömeinek adva kifejezést a szép kitüntetésért, amelyben a gazdák is osztoznak, kéri hogy ismert jóindulatába továbbra is tartsa meg a gazdákat. Az őszinte szívből eredő beszédet a jelenvoltak lelkesen megélték. Ezután Szezemszky Gyula alelnök a közgyűlést bezárja, ami után a jelenvoltak siettek Forster Elekkel, valóban megérdemelt kitüntetésében, üdvözölni.

A diszközgyűlés örökké kedves emléke marad a gazdakörnek, mert oly férfit ünnepelt, kinek nevéhez fog fűződni a kör felvirágzása és ebből folyólag a vidék gazdáinak jobbléte és a gazdaság előbbrevitele, haladása. Bárha a gondviselés több ily derék, önzetlen, jóakarót adna a magyar társadalomnak, ki nem üres szóval, hanem tettel, cselekedettel, nemes lélekkel munkálkodik embertársai javára.

H I R E K.

Megyegyűlés. Zalavármegye közigazgatási bizottsága december hó 14-én tartja rendes közgyűlését, amelynek, egyik lényeges tárgya a főispáni titkárrá kinevezett dr. Marik Pál vármegyei jegyző állásának betöltése.

Uj beosztás. A szőlőszeti és borászati felügyelői kerületek beosztása szerint Zalavármegye egész területe a Tapolczán székelő m. kir. vinczellériskola igazgatósága alá tartozik.

A Tapolczavidéki Kórházegyesület tegnap kezdte meg a szombat délutáni összejövetelét a Kaszinó termében. Ismerjük a mult évről, hogy az összejövetelek kedélyes szórakozást nyújtanak. A szórakozást a hasznossal összekötve, gyarapítja fillérével az egyesület a kórház letesítését.

Gazdaköri Naptár. A Tapolczavidéki Gazdakör 1908 ik évi működéséről naptárszerű

évkönyvben fog tagjainak a nyilvánosság előtt is beszámolni. A naptár december hó folyamán fog megjelenni.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete holnap f. évi november hó 16-án délelőtt 8 órakor az alábbi tárgyszorozattal gyűlést tart. 1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása, hitelesítése. 2. Illetőségi ügyek. 3. Segélykérvények. 4. Vasut építés által okozott kártérítés iránti intézkedés. 5. Inség kölcsön felvétele. 6. Toronyóra javítása. 7. Rédey pásztor fizetés javítása. 8. Legelő téli bérbeadása. 9. Fertőtlenítő készületek beszerzése. 10. Harangozó Lajos bíró lemondása. 11. Bricht Jenő levele.

A Tapolczai Iparos Ifjak „Önképző Köre“ folyó hó 13-án tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a tél folyamán vasárnaponként ingyenes szórakoztató estélyeket rendez. Az első estély, melyre érdekes kabaret számokkal készül a rendezőség, e hó 22-én este 8 órakor lesz a kör helyiségében, melyre vendégeket szívesen lát a rendezőség. A nagyon érdekes műsort jövő számunkban hozzuk.

A keszthelyi őstelep. Keszthelyen az ugynevezett apátdomb lehordásakor földalatti lakásokat, valószínűleg ősvárt fedeztek fel. A kórház alapozási munkálatainál ezek a lakások szintén előbukkantak. Most már kétségtelenül megállapították, hogy a telep a Balatonparttól a mu. vás gödörön át, a felsőmajori csapásig terjedt. A Balaton partja tehát már Krisztus előtt sűrűn lakott hely volt.

A Petőfi-Társaság ajándéka a közönségnek. A Petőfi Társaság kiadásában igen érdekes és eredetere felette igen érdekes díszmű jelenik meg november hó folyamán a könyvpiacra. Ez a díszmű Petőfi összes művei. A hatalmas könyv, mely a nyomda és könyvkötői technika egyik kiváló produktuma, ugyanabban az alakban és ugyanolyan nyomtatásban jelenik meg, mint az 1847-es nagy Petőfi-kiadás, a melyet a költő önmaga rendezett sajtó alá s a melyből a mai nemzedékre csak néhány féltve őrzött példány maradt. A Petőfi-Társaság elhatározta, hogy a Petőfi-kultusz fejlesztése érdekében, de egyszersmind hálája jeléül, mindazoknak, a kik a most kibocsájtott egy koronás Petőfi sorsjegyeknek terjesztésében segítségére lesznek és legalább is 40 darab sorsjegyet vesznek, vagy ismerőseik körében elhelyeznek, ajándéknak, emlékül megküldi Petőfi összes műveinek ezt az értékes diszkötetet, a mely a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

Itt a tél. Korán és hirtelen köszöntött be tél apó. Alig két-három hét előtt kellemes meleg őszi napokban sütkérezhettünk, egy hét óta pedig legzordonabb tél hidege győzött. Nemcsak olyan telelő idő ez, hanem valószínűleg fagyos, havas téli idő, ami januárnak is beillenek. A mult vasárnap este északi szél mellett sűrű pelyhekben hullott a hó, amely reggelre lábnyi magasan fedett be mindent. Hirtelen téli mezt vett fel a vidék. Azt gondoltuk, hogy csak mutatónak jött a tél, de sajnos, egész héten azt tapasztaltuk, hogy a tél komolyan beköszöntött. Olvad ugyan a hó, de lassan, és éjjelenként csontkeményre fagy az ut. Az őszi vetések-re jobb lett volna egy pár nap csendes eső, mert a föld nagyon száraz volt, de így is csak használ a hó. Legjobb helyen még a szőlő sincs bekapálva, sőt több gazdának még a burgonyáját is a földben érte a hótakaró. Bizony-bizony sokat keli a gazdának küzdeni telen nyáron.

A közönség tájékozása szempontjából közöljük, hogy a cselédtörvény értelmében a belső cselédek felmondási ideje hat hét, nem mint azt sokan értelmezik, hogy a cseléd felmondási ideje két hét.

A borok ára, mint a legutóbbi hetekben, vidéünkön történt eladásokból halljuk, örvendetesen emelkedik. Eladások voltak 32—38 fillérig. Kereslet azonban ez idő szerint igen gyenge. Még sok gazda van, kinek minden bora megvan. A türelem és kitartás talán még jobb borárakat hoz. Szüksége is van a gazdának, mert az ideai szárazság elég súlyos gondnal nehezedik a gazda takarmánybeszerzését illetőleg.

Imre herceg ünnepély. Az ifjuság védőszenjének névnapját szép ünnepély keretében tartotta meg a kath. kör. a mult vasárnap, az egyesület helyiségében. Az ünnepély Ley József prépost-plébános megnyitó beszédével kezdődött, ami után az ifjak alkalmi éneke és szavalata közben Felki Viktor káplán tartotta szép alkalmi beszédét, amelyben Szt. Imrét, mint az ifjak minta képét állította hallgatói elé, kinek erényei példát szolgáltatnak a szülőknél a gyermeknevelésre és az ifjaknak, annak erényei követésére. A szép és magasztos emlékünnepelet Ley József prépost-plébános elnök buzdító és intő szavai zárták le. Bárha követnék földmives ifjaink mindazon erényeket, melyeket oly élénk képekben eléjük festettek az ünnepélyen.

Saját férjét lopta meg. Hegedüs Ferencz lábdihegyi vincellér felesége, férjének 120 koronáját magához véve megszökött. A hűtlen asszonyt a csendőrség nyomozza.

A József kir. herceg szanatórium egyesület tapolczai bizottsága f. hó 17-én kedden délután 5 órakor a község háza tanács-termében gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: A beérkezett perselygyűjtemények elszámolása, — és az évi rendes közgyűlés idejének meghatározása.

Trafik az étkező kocsikban. Arról értesülünk, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, pénzügyminiszter megengedte, hogy Magyarország területén forgalomba hozott összes étkező kocsikban a m. kir. dohányjüvedék összes gyártmányait, különlegességi gyártmányokat is árusíthassák.

A vakok dunántúli intézete és Zalamegye. A közoktatásügyi miniszter leiratban arról értesíti Zalavármegye alispáni hivatalát, hogy a vakokat gyámolító dunántúli fiók-egyesület szombathelyi foglalkoztató telepét egy ifju vakok tan- és nevelőintézetével bővítette ki. Hogy ez a humánus es kulturális intézmény nemes földadatának minél jobban megfelelhessen, elhatározta a kultuszminiszter, hogy a jövő évre a kor igényeinek megfelelő, minden tekintetben kielégítő épületet emeltet az állam költségén, a tanítók javadalmazását pedig a közoktatásügyi tárca költségvetéséből véteheti föl. Az intézetnek dologi kiadásai és a növendékek eltartási költségei azonban olyan nagy összeget igényelnek, mely már csak a társadalom áldozatkészségének támogatásával lenne fedezhető. A miniszter föl hívja tehát Zalavármegye törvényhatóságát, hogy alakítson bizottságot, mely a vakok nevelőintézetében létesítendő alapítványi helyek és adományok gyűjtése, az intézet anyagi támogatása érdekében mind hivatalos, mind társadalmi uton eredménnyel működnek. A humánus és kulturális intézmény föltétlen megérdemli azt a támogatást, melyet a kultuszminiszter kér és joggal el is várhat Zalavármegye áldozatkész közönségétől.

Verekedő legények. Ugy látszik dolgozik az ujbó. Linter János és Szalai Antal káptalanfői legények haragosukat Szürszabó János otthelyi lakost, alaposan elverték. — Badacsonytomajon pedig Bentekovics Imre verte meg Szántai Jánost. — A hős legényeket a bíróság fogja tettükért felelősségre vonni.

FOGZÁS.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kíméljétek meg álmatlan éjszaktól. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyesnek lesznek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— kérjük figyelembe venni.

Gazdáinkhoz. A Tapolczavidéki Gazdakör a járás aszály által sújtott tagjainak megrendelésére korpát, takarmány és alom szalmát hozatott. A szalmából első sorban a tapolczai tüzkárosultak megrendeléseit szolgáltatta ki. Ezután a vidéki gazdák megrendeléseit folyósítja. Megérkezett a múlt héten a korpa is, amit a gazdák rendeltek. Minthogy pedig az több szállítmány lesz, azért a gazdák azt több részletben vehetik meg. Az erről szóló utalványokat a gazdakör titkára adja ki a gazdakör irodájában, Arany János-utca 18. sz. a. (rom. kath. templom mögött) naponként d. e. 11—12 óráig. Helyesebben járnak el azonban a gazdák, ha időszerű szükségletüket a községi megbízottnál bejelentik, aki erről a gazdakör titkáránál utalványt vesz és a rendelőknek kiosztja. A korpát a Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár rakfárhelyiségében, az ár lefizetése ellenében kapják meg a gazdák. A szalmáról a megrendelők külön értesítést kapnak. A szállítás községenként sorban történik. Minden gazda megkapja azt, amit rendelt. A kisgazdák úgy a korpát, mint a szalmát 10—30% árkedvményben kapják.

A hivatalos lap ujtása. Sági János keszthelyi telekkönyvvezető azzal az indítvánnyal járul a „Budapesti Közlöny” szerkesztőségéhez, hogy az ingatlanokra vonatkozó árverési hirdetményben ne nyomassák vastagabb betűkkel a végrehajtást szenvedett nevét. Mert az az új végrehajtási törvény az ingókra vonatkozó közzétett hirdetményben elhagyhatja a nevet, nincs annak értelme, hogy azt a másik hirdetmény vastag betűkkel kiabálja. Inkább nyomassák nagyobb betűkkel azt a helyet, melynek határában az ingatlan van. Sági azt is javasolja, hogy a pályázati hirdetményben az állás megnevezését nyomják vastagabban. Ekként a pályázó tisztviselők nagy serege nem lesz kénytelen minden hirdetést elolvasni, hanem

azonnal látja, hogy melyik hirdetést kell figyelmére méltatni. A lap szerkesztősége elfogadta a tanácsot. A Budapesti Közlöny az ajánlott módosítással jelenik meg.

Emésztési zavar tüdőbajosoknál egyike a legkellemetlenebb komplikációknak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon megdöbbentő körülmény, melynek folytán a különben jó eredménnyel használt creosot-készítmény, mely a gyomrot megterheli és kellemetlen ízű, a beteg által nem szívesen vétetik. Szerencsére létezik egy creosot-készítmény, mely mindezen kellemetlen bajokat elmulasztja. A „Sirolin-Roche” nem zavarja az emésztést s kellemes ízű fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerárban.

Végrehajtók uniformisban. Arról van szó, hogy a pénzügyminiszterium, amely a székesfőváros végrehajtóit eddig is uniformisban járatta, az egyenruhásítást a vidéki állami végrehajtókra is ki akarja terjeszteni. Végrehajtói körökben azonban ez a terv nem valami nagy lelkesedéssel találkozott. A végrehajtó mesterség úgy sen a legrokonszenvesebb foglalkozások közé tartozik és a végrehajtók úgy gondolkodnak, hogyha már hivatalos működésük alatt el kell szenvedniök az állásukkal járó görbe tekinteteket, legalább a magánéletükben ne tegyék szembetűnővé a dobpergással való özszeffüggésüket. Ezért most országos mozgalmat szerveznek az egyenruhásítási terv ellen.

Tisztítsuk a havat a gyalogutról! Igazán kevés helyen tapasztalunk oly nemtörődömséget mint Tapolczán. A múlt héten lábnyi magas hó borította a földet, de azért nagyon sok ház van Tapolczán a mely előtt még maig sem hányták el a havat, s így a gyalogközlekedés nehézkes, mert csak egy keskeny csapáson kerülgetjük egymást. Talán jó volna hatóságilag elrendelni, hogy a háza előtt mindenki tisztítsa el a havat.

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszatetsző íze van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejtel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

A József Szanatórium Egyesület által rendezett, g. éren látogatott tea-estén november 7-én felülfizettek: Pollák Adolf 4 koro-

nát; Neményi Géza 3 koronát; Glazer Sándor, Kardos Mór és Eibeschutz Adolf 2—2 koronát; Karácsonyi Kálmán, Kaszás Samu, Frisch László, Schwarcz Emil, Steiner Imre és Pollák Pál 1—1 koronát. Szívesek voltak még belépti díjat beküldeni: Frisch Jenőné és Berger Manó 2—2 koronát; Kulcsér Ödön, Rothauser Ignáczné, Frisch Lipót és dr. Schönwald Károly 1—1 koronát. Ugy a felülfizetőknek, valamint mindazoknak, kik aranyos jókedvükkel reggeli fél 3 óráig emelték az estély kedélyességét, hálás köszönetet mond *a választmány.*

A Tapolczavidéki Kórházegyesület alapító tagjai. Még egy éve sincs, hogy a Kórházegyesület megalakult, már is dicséretre méltó anyagi eredményt ért el méhszorgalmú tevékenységével. Igaz, hogy az anyagi gyűjtés ismét csak kis városunk lakosságának újabb erkölcsi adója, de ugyilátszik, hogy e hasznos célt szolgáló emberbaráti intézményt másképpen nem tudjuk létrehozni. Az elődök nemtörődömségét nekünk és utódainknak kell pótolni. Az egyesületnek számos rendes és pártoló tagja van, de alapítótagok is szép számban vannak, kik nagyobb összeg adományozásával viszik előbbre a jó ügyet. Az egyesület alapító tagjai: Megalakulásakor boldogult Frisch Lipótné 200 koronával. Ujabban pedig a következők: Redl Gusztáv 100 koronával; Berger Vilmosné, dr. Berger Sándorné, özv. Cseby Antalné, dr. Deák Jenőné, Frisch Jenőné, id. Lessner Józsefné, Leszner Sándorné, özv. Marton Gáspárné, özv. Weltner Adolfiné (Gulács) 50—50 koronával; özv. Lessner Fereczné (Tapolcza) és Stern Farkas kis-örsi birtokos 20—20 koronát ajándékoztak az egyesület javára. Ugy az alapítótagok, mint az ajándékozóknak a nyilvánosság előtt is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

FOGORVOS.

WELLNER GYULA

veszprémi fogorvos e hó 20-án ismét Tapolczán lesz és állandó műtermében (Eibeschutz-szálloda) a fogbajban és foghiányban szenvedőknek rendelkezésére áll.

Kéri a tisztelt közönséget, hogy

az első 3 napban jelentkeznek,
hogy idejét be tudja osztani.

A pinceszövetkezeti tanulmányozása. Ez évi bortermésünk nehéz értékesítése folytán a Magyar Szőlősgazdák Egyesülete dr. Drukker Jenő egyesületi igazgatót kiküldötte, az osztrák pinceszövetkezeti tanulmányozására. Csatlakozik hozzá Rácz Sándor és Pettenhoffer Sándor mint a földművelésügyi miniszter kiküldötte, továbbá Vastagh János tapolczai szőlőbirtokos. Utóbbi mint a Badacsonyvidéki Szőlősgazdák Szövetkezetének elnöke óhajtja tapasztalatait, a borértékesítés terén bővíteni. A társaság folyó hó 17-én indul Grác irányában. A tanulmányokról lapunk bővebben fog megemlékezni.

KINCSET TALÁLT A GAZDA
száritott hizósértéstrágyában.
Minden gazdasági növénynél,
a szőlőben 100% terméstöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számtalan hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál a:

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schlettrumpf és Társa.

1909.

Tapolcza, 1908.

Szedelgés a jótékonyág nevében. Az országot keresztül kasul járnak a József kir. Herceg Szanatórium nevében egy kis kék 60 filléres füzetel, mely „Védekezés a tüdővesz ellen” címet viseli. A füzetet Rákoscsabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetkében a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka bárkinek az egyesület nevében azt terjeszteni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőt adják át a hatóságnak.

Hajómenetrend a Balatonon nov. 1-től Boglár—Révfülöp és Badacsony között a következő lesz: Bogláról—Révfülöpre indul naponként délelőtt 12 órakor és d. u. 4 ó. 20 pkor. Révfülöpről—Badacsonyba minden szombaton és vasárnap 12 ó. 40 pkor. Ugyanazon napokon Badacsonyból—Révfülöpre d. u. 2 órakor. Révfülöpről—Boglára naponként d. e. 9 óra 40 pkor és d. u. 3 órakor.

Piaci árak.

november 15. től.

Liszt:

Buza: D. 0 1 2 3 4 5
40 40 38 36 34 32 20 korona.

Rozs: I. II. V. K.
34 32 17 16 korona.

Tengeri: Liszt kása dara
24 26 22 korona.

Gabona:

Buza Rozs Tengeri Árpa Zab Burgonya
25 20 19 19 19 9 kor.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A Szentgyörgyhegy Kisapáti részén fekvő 1 kat, hold 883 □-ös területű, kitűnő karban lévő,

tehermentes

== fiatal ojtvány szőlő, ==

jó pincevel, 3800 literes boros, - 2800 literes szüretelő edény, valamint a pincében lévő összes felszerelésekkel együtt szabad kézből — esetleg kedvező fizetési feltételek mellett is — eladó.

Bővebb fölvilágosítást nyújt, Zsó-fics Antal megbízott, Tapolczán.

Világkiállítás St. Louis 1907.

GRAND PRIX^a.

Tisztíts csak
GLOBUSZ FÉMTISZTÍTÓ KIVONAT
A legjobb tisztítószer a világon

Jobban tisztít, mint más fémtisztítószer.

TAPOLCZAI LAPOK

november 15.

SÜMEGEN egy nyitott és egy fél fődött, jó állapotban levő kocsit eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

775. szám v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróóság által 1908. V. 486. számú végzésével badacsonyi hercegi intézőség végrehajtató javára a halagosi szőlőhegyen és Diszelben 623 korona 48 fillér tőke-övelés és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 3703 korona 92 fillérre becsül. 7 hordóban öbor, hordókkal együtt, 3 kazal szalma, üres hordók és szobabeli butorokból álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai kir. járásbíróóság 1908. V. 486/3 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Diszelben és a halagosi szőlőhegyen leendő eszközésére

1908. november hó 27-ik napjának délutáni 2 és fél 4 órája

határidőül kitűzték s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a legjobbat ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alólírt bír. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsék.

Tapolcza, 1908. évi november hó 12-én.

Kerkápoly, kir. bír. végrehajtó.

NOXIN

Főraktár: Kaszás Soma kereskedőnél Tapolcza.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak legalkalmasabbak: ifjusági és szépirodalmi művek, képeskönyvek, albumok és emlékkönyvek, melyek nagy választékban kaphatók

LŐWY B.
könyv- és papirkereskedésében Tapolczán.

Karácsonyi és ujévi képes levelező-lapok nagy választékban.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: **üveg-, cím-, templom-, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.**

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület és műlakatos
Tapolca. Arany János utca.
A zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir- és erkélyrácsokat és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

ERDŐS FERENCZ

hatóságilag engedélyezett jelzálog pénzkölcsön közvetítő ügynöksége

Tapolca.

Ajánlja a tisztelt kölcsönt igénylő közönség becses figyelmébe **olcsó kamatu készpénzkölcsönöket**, u. m.: **közönséges** vagyis **állandó kamatu kölcsönt** 6 és 5 és fél százalékra.

Törlesztéses kölcsönt, melynél a kamattal lefogy a tőke is, 7-6 és fél százalékra.

Záloglevél kölcsönöket 4 és fél és 4 százalékra a becsérték háromnegyed értékéig.

D. igább kamatu kölcsönöket illetékmentesen cserélek át olcsóbb kamatuakra.

Szükséges iratok: Telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és községi becsübizonyítvány.

Levél- és szóbeli felvilágosítással díjtalanul szolgál. Levelekhez 20 fillér válaszbélyeg csatolandó.

Egy két éves oltványokról,

különféle sima és gyökeres vadvegyőről szőlő kimutatás megjelent. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontál-megye.

Étrendi bajokat

megszüntet a Rohitsi Styria-forrás. Bor és cognachoz azonban a Templom-forrás ajánlatosabb.

Nagybani főraktár;

HOFFMANN JÓZSEF,
Budapest V., Báthory-utca 8.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkénegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekből**

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámijból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir, háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

KOCSY FERENCZ

szobafestő és mázó
Tapolca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugymint **templom-, szoba- és czimfestést**, valamint **mázolást, aranyozást és tapétázást a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett.**

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Deleware-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czim:

Szűcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőr ápolószer.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fillér, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos laboratórium, Győr.

Kapható mindenütt.

Elsőrendű minőségű FALITÉGLÁT,

francia hornyolt, szabadalmazott hornyolt és hódfarku

TETŐCSEREPET és különféle idomtéglat

szállít bármely vasuti állomásra

PALLÓS IGNÁCZ

tabi góztégla, cserép- és agyagáru gyára
TAB, (Somogy megye).

Központi iroda: Budapest, VI. Hajós-u. 9.

Tapolca és járására kizárólagos képviselőség:

POLLÁK TESTVÉREK

cementáru-gyára, Tapolca.